

Mattilsynet

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

- **Gjødselregelverk**

Torhild T. Compaore
Seksjon planter, hovedkontoret.

Nytt gjødselregelverk

- Utkast til nye forskrifter ble levert av arbeidsgruppen bestående av Landbruksdirektoratet, Mattilsynet og Miljødirektoratet til departementene i 2018
- Utkastene kan lastes ned fra landbrukstilsynets nettsider.
- Utkastene er under vurdering i departementene nå.
- Neste steg vil bli en høring.

Ny gjødselordning i EU

- Ble vedtatt i år
- [Nr 32019R1009](#)
- De første produktene på markedet i juli 2022.
- Er under vurdering i EØS-landene
- Mål å bedre den sirkulære økonomien i EU.

Alternativ til markedsføring etter nasjonalt regelverk

For mineralgjødning og kalk kan en i dag velge om en vil markedsføre etter forskrift om EF-gjødning eller forskrift om handel med gjødning og kalkingsmidler. Slik vil det ved evt implementering også bli for organiske gjødselvarer.

Norske bruksregler vil også gjelde for CE-merket gjødning. Mattilsynet anbefaler en bruksbegrensning tilsvarende tungmetallklasse II, dersom produktet ikke er merket med lavere tungmetallinnhold.

Råvareliste

Råvarene er inndelt i følgende elleve kategorier:

CMC 1: Stoffer og blandinger av jomfruelige materialer

CMC 2: Planter, plantedeler eller planteekstrakter

CMC 3: Kompost

CMC 4: Avgasset biomasse fra ferske avlinger
(energivekster)

CMC 5: Avgasset biomasse annet enn avgasset biomasse
fra ferske avlinger

CMC 6: Biprodukter fra matindustrien

CMC 7: Mikroorganismer

CMC 8: Næringsstoffpolymerer

CMC 9: Andre polymerer enn næringsstoffpolymerer

CMC 10: Avledede produkter i henhold til forordning
(EF) nr. 1069/2009 (Animalske biprodukt)

CMC 11: Biprodukter i henhold til direktiv 2008/98 / EF
(Avfall)

CMC12: Aske, biokull og struvitt? (Rapport nylig
publisert)

Vurdering av tredjeparts organ

Produsentene må dokumentere at produktene i tråd med regelverket. Det er fire ulike alternativ for vurdering alt etter risikoen. Det enkleste er en egenerklæring.

For biorest og kompost skal det være et tredjepartsorgan som er inne for å vurdere produkt og produksjonsprosess både gjennom dokumentasjon og fysisk besøk

Fiskeslam (nasjonalt regelverk)

- Fiskeslam er en gjødselvarer for fremtiden. Når flere fiskeanlegg får rensekrav, forventes det en stor økning i interessen for å levere fiskeslam til jordbruket.
- Vi anbefaler alle som skal investere i nye anlegg å sørge for at de har en behandling som hygieniserer og stabiliserer fiskeslammet, og at de også har et nært samarbeid med jordbruket og forskningsmiljøer for å finne frem til nye produkter som er tilpasset agronomiske behov og som gir en god ressursutnyttelse.

Behov for mer kunnskap

- Vi oppfordrer næringen å skaffe dokumentasjon på egenskapene til fiskeslam både når det gjelder agronomiske egenskaper og kontaminanter.
- Vi ser det er stor variasjon i innhold av tungmetaller i fiskeslam mellom ulike anlegg, spesielt når det gjelder sink. Noe fiskeslam har så høyt sinkinnhold at det ikke kan brukes til gjødsel. Fôret er en viktig kilde, men det forklarer ikke forskjellene.

Anbefaler produkter som kan fraktes

- Nytt gjødselregelverk vil redusere mengden fosfor som kan tilføres jordbruksareal.
- Tungmetallinnholdet vil være i klasse I, II eller III som vil begrense hvilket areal produktet kan brukes til.
- Anleggene er ikke der næringsstoffene behøves.

Det er lurt å ta punktene over med i betraktning når en skal vurdere om det er nok spredeareal lokalt.